

FAHRAH NUN

Kum 2020 June thlaah khan Emily Vanlalpeki chuan khawvel eng a lo hmu ve a. Vanduaithlak tak maiin a nu chu bengngawng ṭawng thei lo a ni a. A pa lahin naupang te a nihin a boralsan hlauh mai a. A nu ṭawng thei lo leh bengngawng ni bawk si chuan a fanu nausen chu a ṭulpui a ngai ta si a. Miin hmuhsit chang nei mah se, chhel takin hringnun chu a theih tawpin a bei ve sauh sauh a, mi ten mi anglo angah ngai mah se, a fanu a hmangaihna chu mi pangngai tena an fate an hmangaihna ang bawkin a rilrin a tak a ni.

Rilru hah chang tam tak nei mah se, hmangaihtu a tawng zel a. A bik takin Maengi leh Rinawmi te chu, Pathianin leia an angel turin a pe a. Maengi chuan Emily chu a hringnun kawng chhuk chhoah a zirtirin a hruai zel a, a thlarau bo a hlau em em a. Inhauh chang te pawh nei mah se a hmngaihna chu Emily pawhin a hai ngai lo. Rinawmi chuan Emily te nufa chu an harsatzia hriain a theihtawpin a pui nasa em em bawk a, a thil mamwh ang ang te tihsakin a theih tawpin a enkawl ve a, ani pawhin a hmangaih takzet a. An nufa hian Pathianin a ensan ngai lo a ni. Emily pawh a lo ṭhanglian ve zel a, ṭhenrual kawm rual te a lo ni chho ve zel a. Zawhna ngeiawm tak tak naupang mai tana chhan hrehawm tak tak te pawh a tawng chho ve ṭan zel a. “Tunge I nu leh pa?” tih zawhna te pawh a tawng chho ve ṭan zel bawk a. “Ka pa chu a boral tawh,” tih chu awlsam takin a chhang mai thei a. A nu chanchin erawh naupang dangin an hmuhsit a hlauh vang te pawh a ni mahna, han sawichhuah mai chu a harsat hle a. A pa pawh a hre chiang hman meuh lo a, a nu lah a vanduai lehzel si a. Vanduai ta bera inngaih chang a nei ta fo mai a, he leiah hian anchhedawng tura piangah te a inngai fo ṭhin a ni.

Nikhua a hriat hma leh he nun khawhar takin a chim hma kha a ngai ṭhin hle mai a, Pathian hnena vui nan te a hmang nasa em em a. “Eng vangin nge he khawcelah hian min piantir ve, awm ve miah lon ila ka tan chuan hlimna min petu a ni zawk ang,” tiin a rum ve ngawih ngawih ṭhin a. A kumte a lo upa ve zel a, rualawh a na zel bawk nen, fahrah a ni tih a inhriat chhoh lai vel kha a va’n hrehawm dawn tak em! A nun a khawhar chho a, a nunchu thil chi hrang hrangin hnawhkhah a tum thin a, mahse a hnawl theih ni miah si loh, a dinhmun kha a zahpui ngawih ngawih a. Tu chhaih nawmnah mah ni si lo khan hrehawm a

ti ngawih ngawih a ni. “Mi ten chutiang ang zawng chuan min ngai hrim hrim ang,” ti reng rengin a awm thin a ni.

Khua a rei ve zel a, hringnun mi fate ang thoa hman chhoh a lo ngai a, school leh eng eng emaw pawimawhah pawh pate hming tawpah ‘L’ ziah ngaite khan a awm a ti hrehawm thar leh thin. Tuman hmusitin endawng lo mah se, amahah khan kha a dinhmun kha a hrehawmin tawrh a har em em baw si a ni. “A ru kin min rel angem le? Min kawm duh loh phah ang a?” tiin rilru a pu reng a ni.

A thiante’n, “Nizanah ka pa in min hau a, min vua a,” tia an sawi ringawt pawhin pa a lo awt em em thin a ni. Mi fate school bana an patena an rawn lam a hmuh te hian a chak ve thin lutuk a, he khawvelah hian ‘Ka Pa’ tiha koh tur hi a duh ve ngawih ngawih thin a ni.

Engpawh ti se, mi tawh ang harsatna hran hrang pawh taw se, a rilru hi a hliam hma em em mai a. Mahni inkhawngaihna a nei awl em em mai a, a mittui a lo luang leh zawih zawih thin a ni. A thiante hlimnaah pawh rual a aw h em avangin a tap leh mai thin a. Pate chungchang a lo thlen te hian a hun a lo thleng ve leh thin a, a hrehawm ti lutuk hi tlan chhuah daiha bo daih mai te hi a duh thin.

Emily chuan school a kal hma hauhin thian tha tak mai a nei a, a hming chu Heidi a ni a, an pahnih chuan an inkawm ngeih em em a ni. Thian dang pawh an kawm ngai meuh lo a, school te an han kal chho a. Ni khat lek an inhmuh loh pawhin an inngai hman zel a, hunte pawh a kal ve zel a, an thian inkar chu a nghet tual tual mai a. An thuruk thlengin an inhriatsak vek mai a, harsatna leh manganna an neih pawhin an inpui tawn zel thin a ni.

Emily chuan thian tha tak nei mah se thian dang neih a chak ta tlat mai a. Nimahsela thian tha lo a tawng ta tlat mai. Sual lam kawng chu a zawh chho ve tan ta a. A thiante’n, “Chu chu ti ve rawh, hei hi a nuam lutuk”, “Chutah chuan kan chhuak dawn”, “Ride ang u!” an tih te chuan thiante tih ang ang chuan a awm ve ta zel mai a. A nu pawh a ngai pawimawh lo hle mai. Zan khat chu vawi leh khatah a mutui lai chu a harh hlawl a, rilru hahnain a tuam a, a thil tha lo tih leh a awmdan avang chuan hrehawm a ti em em mai a. A inngaihtuah nasa hle a, a inchhir ngawih ngawih a, a hlim thei lo a ni. A harsatna te chu Maengi bulah te chuan a thlen a, ani chuan a thilsual tithe chu a sim theihna turin a lo pui

nasa em em a, ani chuan chuta chinah chuan a ṭhian kawmte a en uluk tawh em em a, Emily chuan a thu chu awih takin Maengi'n, "Chu chu a ṭha, ti rawh," a tihte, "Khami kha chu ti suh, a ṭha lo ang", a tih apiang te chu awih zelin a ti zel a, a nun chu Pathian zarah a lo dik chho ṭan ve ta deuh a.

A kumte a lo upa ve zel a, fahrah a nih avang ringawta a nei ve lo emaw a lo tih kha a lo hrethiam ve ṭan a. Fahrah ni lo, nei miah lo te an awm tih te, ani fahrahin a neih ang hi fahrah ni ve lo zingah nei ve miah lo tam tak an awm a ni tih a ngaihtuah chhuak a, leiah pa nei ve lo mah se vanah amah thlir rengtu Pathian a awm ang tih a inzir thar a, lawm avangin a mittui a lo tla leh a.

An nufa tan Pathian vantirkhoh pahnih te kha a rilruah an lo lang a, Maengi leh Rinawmi te kha an ni a. Rinawmi leh Maengi te chuan an hmangaih em em a. Rinawmi chuan Emily nu chu hna ṭha tak mai a pe a, an mamawh tam tak a pe baw k a. An tan a va hlu dawn em!

Maengi ve thung chu Pathian ṭih mi tak leh Pathian thu awih em em a ni a. Emily thlarau boral tur leh sual thuk tak a dai chu a hlau em em ṭhin a. A tan bang loin a ṭawngṭaisak ṭhin a. A zilhin a fuih mawlh mawlh reng mai a, an tan hian awm lo se lang chu an nufa tan hian khawvel hi a thim zual awm mang e. Maengi leh Rinawmi te hian Emily te nufa hi an hmangaih em em a, an nufa tan hian kawng engkimah an awm reng ṭhin a ni.

Emily pawh lo puitling ve zelin piantharna dik tak hrechiangin a piangthar a, Pathian thu te a theih tawpin a awih ve zel a, Pathian pawlna te pawh changin a thiam ang angin Pathian rawng te a bawl ve a, mahse a kumte a lo naupan avangin mite angin rawng a la bawl tak tak thei lo mah se a thaim ang angin Pathian thute a sawi ve ṭhin a ni. A nu pawh chu zahpui hauh loin a hmangaih zual sauh sauh a. Theih tawpa zirlai te zira hna ṭha tak neih a, a nu khawvela a neihchhun enkawl chu a tum ruh ve ta ran mai a ni.

Emily chu Chawlniah tleirawl inkhawmnaah te inkhawm ziahin ṭhian ṭha tam tak a chhar mai bakah a naupan laia a kawm ṭhin Heidi nen pawh an la inkawm reng a, an hlim ngei mai. Emily chuan ṭhian kawm a thiamin fiamthu thawh turte pawh a hre hle mai a, a thiante pawhin an ngaina takzet a ni. Emily chuan ṭhian thar fel tak mai a chhar a, a hming

chu Lala a ni a. Lala nen chuan tleirawl inkhawmna aṭangin an intawng chho a. Zan khat chu an Biakinah zaikhawm an nei a, Emily chu amah chauhin a kal a, Lala chu a ṭhian pahih dangte nen an kal a. An intawh hlauh mai a. Zaikhawmnaah chuan an ṭhu ho a, an inkhawm banah chuan Emily chuan haw puiah a sawm a, a ṭhianta nen chuan haw pahin an vengah chuan an kal kual a. Lala leh Emily te chu an haw kawng chhung zawng an inkawm a, thil tam tak sawiin Pathian thu tam tak sawiin Bible chang te an in hrilh tawn a. An pianthar dan te inhrilh tawnin an nuna an thil tawn te an in hrilh tawn zel a, chu mai bakah thu tam takte an sawi a.

Vawi khat chu Emily chuan kalkawngah Johnny-a, ‘Apa Johnny-a’ tia a koh chu a hmu thut mai a, a lawm luatah a mittui chu a dang zo lo a, an inngaihzia te chu an inhrilh mawlh mawlh mai a. Johnny-a chu Emily te ṭhenawm ami a ni a. Johnny-a chuan Emily chu a duat thei em em a, a naupan lai zawng zawngin a lo kawm hlim ṭhin a. A changin an lam a, an zai a, kawng hrang hrangin an infiam ṭhin a ni.

Emily chu dan chhungah te lawm luh a lo ni ve ta a, chumi zana chuan thil harsa a tih em em chu hlen chhuakin a vawi khay nan lamtualh a va lam chhuak ve a, hlimna avangin mittui a dang zo ta lo. Tichuan a hnu lawkah sacrament te a vawi khatna atan a ei bawh a.

A pianthar hnuin Emily chuan harsatna nasa tak a tawh chho ve leh ael a, piangthar nun chu a chang chuan harsa a ti em em in, zum leh hriam karah te amah pui turin chu minute ang a nih lh avangin a pui thei bawh si lo nen amahin a bei ta ngar ngar mai ṭhin a ni. Mahse rei lo teah chuan Maengi chu a thil hriatthiam loh te a zawt chho ve ta a, ani chuan hreh miah loin a theih tawpin a pui ṭhin a, a thiltih dik loh te leh a thil hriat loh te chu a hrilh zel a. Emily chuan a hriat ngai loh thil tam takt e a zirin a hriat belh zel a.

Emily chuan he khawvelah hian hrehawm ti hle ṭhin mah se Pathianin amah puitu leh hmangaihtu a pek nasatziachu a hre chiah hle a. Nimahsela a rilru ngaihtuahna hian a tibuai nasa bawh si a. Midang te nen a nun chu a thir kawp hian a inngaihtuah nasa thei em em a. Mi fate chuan thawmhnaw mawh tak tak leh man to tak takt e an inbel a, pheikhawh mawh tak takt e neiin chenna in lian tak leh ropui takt e an nei a hmuh te hian a awt thei em em a. Mi chhungkua hlim taka chaw an kil ho lait e, inngaih taka an aw mho a

hmuh te chuan a awt ve hle ṭhin. Emily chuan ṭhian tam a nei lo a, ṭhian tam tak neiha a huhoa len chhuah inkawm ho dial dial te hi a chak thei em em a. Chutih rualin vanneihthlak takin Heidi chuan a fuih nasa thei hle a, Emily chu a hnual deuh chang te hian Heidi chuan a rawn hnem vat zel a. Emily pawhin Heidi ang ṭhian ṭha leh rinawm a nei hi a lawm thar leh ṭhin a ni.

Emily chuan a school kalnaah chuan duhsaktu a tawng thei zel mai a. A zirlaiah te hma a sawm chho tial tial a. An school-ah chuan zirtirtu fel tih deuh mai hi a nei a, a hming chu Sir Mala a ni a. Sir Mala chu Pathian ṭih mi tak mai niin a felin naupang dangte pawhin an ngaina em em a. Emily chuan an sir chu a harsatna a sawi chhuah ngam loh te a hrilh ṭhin a. Sir Mala pawhin a theih ang angin a pui ve ṭhin a ni.

“Han ngaihtuah chian chuan tumah hi duhthlan tur ni se fahrah nih hi kan duh awm lo mang e. Mahse, he fahrah dinhmun hi keimahni fahrah te ngei mai hian kan dah hniamin, keimahni kan ingaihtuah hnual fo va, midangte nun leh keimahni nun kan khaikhin chang a tam em em a, midang aia rilru paukhauh zawk nih a ngaihna te khan kan rilru ngaihtuahna te pawh a lung no zawngin kan hmang mai ṭhin a, mahni kan lo inti rethei mai mai ṭhin a ni,” a ti a.

“Eng emaw changa ngaihtuah chuan ka pa kha la dam se chuan aw ka ti vawng vawng ṭhin a, mahni inkhawngaihna a lo lian leh a, hrehawm tihna in ka khat a, miin ‘Ka pa’ an tih te hian ka awt lehzual ṭhin a. Mahse tizawng hian ka rilruah a lo lang leh a; engnge midang ka awhna? Nu ka la nei a, Nu Maengi leh Nu Rinawmi te pawh ka la nei a, chu mai bakah Pathian fa duat ka ni alawm. Ka pa pawh la dam se anni’n min hmangaihna ai sang hi a hnen aṭang chuan ka chang kher bik lovang. Pathian ṭanpuinain keimahin engkim ka hmachhawn thei tih zawngin ka ngaihtuah a. Mahni inkhawngaihna chu ka sim ta daih a ni,” a ti a.

“He hringnun kawng chhuk chhoah hian kan vanduai ta ber emaw kan intih chang tam tak awm ṭhin ma se hla thuin a sawi ang khan- keimahni aia hausa zawkte emaw midang kan awt dawn anih chuan he leia l awm tirh phat aṭanga i malsawmna dawn zawng zawng a te ber aṭanga a lian ber thlengin ngun takin chhiar la, Pathianin mal a sawm tawhna

che chu ṭawngka mai chuan I chhiar seng ngai lo ang. Sumin a lei theih loh malsawmna I dawn zozai te kha thlir let ang che,” tiin Emily chuan a sawi a.

“Kan vanduai ta ber emaw kan intih lait e hian keimahni inen let ila, midangte dinhmun chiang taka kan ngaihtuah chuan kan rethei ber anga kan inngaih te hian keimahni aia rethei leh chan chhe zawk, silhfen leh mutbu chhe zawk nei tam tak an awm lain keini chuan chenna in te, kawr ṭha te, mutna ṭha te kan lo nei tlat alawm. Mite angin bungrua mawi tak tak le man to tak tak nei ve lo mah ila bkan mamawh ang tawk bungrua kan nei ve alawm. ‘Pa’ tih tur pawh nei lo mah ila ‘Nu’ tih tiha koh tur ka la nei a, mi ṭhenkhat chuan ‘nu’ tih tur pawh an nei vel lo asin. Pathianin min hmangaihzia leh min ensan ngai lohzia a lang a ni. Chutiang ang zawnga kan vanneihzia leh kan chan a lo ṭhatzia te kan inhre thei dawn a ni,” a ti a.

Emily nu pawhin a ṭawng theih loh mai bakah bengngawng a nih bik chhan a hre lo. Mahse Pathianin a siamdan a ni miao si a, a duh ang tawkin thil hre thei lovin sawi ve thei lo mahse hmangaihtu a neih avang te in a hlimna a hmu ṭhin. Damlohna in emaw harsatna hrang hrang a tlakbuak chang pawhin hnual ohah nan hman a tum ngai lo. He khawvel hi tuma tan a fel famkim thei lo. Kan hlim ber chang te, kan lungngaih ber chang te a awm ṭhin. Kristian kan ni emaw ni lo emaw tumah hian kawng ngil tak kan zawh reng thei bik lo. Kawng chhuk leh chho te, kawng bihoh te kan kaltlang fo a ngai zawk ṭhin a ni.

“Kan rethei ber emaw, kan fahrah ber emaw kan intih lai pawh hian mi tam tak, mahni pawh inkhawngaih thei lo khawpa sualin a beih reng pawh an awm a. Mahse beidawnga kun mai tur kan ni lo. He khawvelah fahrahin awmin kalsan ni mah ila kan PA PATHIAN chuan min kalsan ve ngai si lo a, PATHIAN ke bula tluk luha a hnena kan thinlung kan hlan hi a ṭha ber a ni,” a ti ṭhin.

Mi tam tak chuan retheihna avang te, beidawnga avang te, Pathian rorelna an hmuh thiam loh avang te in Pathian hi a awm ve lo niin an ring fo ṭhin a. Mahse rethei leh fahrahte ṭanpui turin Pathianin tupawh mai hi min hmang duh vek si a. An tan hian i lo ṭawngṭaisak ve fo dawn nia.

Ziaktu: Esther Lalenkawli
Nu Hming: Lallawmkimi
Class: VIII
School: English Congregation School
Address: Mission Veng Bazar Mv-46
Phone No.: 9362211574